

Przedpłata wynosi we Lwowie:

Wzrost 24 koron, — półrocznie 12 kor. — kwartalnie 6 kor. — miesięcznie 2 kor., za przesyłkę do domu dopłaca się 40 halery miesięcznie.
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim cało rocznie 30 kor. — półrocznie 15 kor. — kwartalnie 7 kor. 50 hal. — miesięcznie 2 kor. 50 hal.
Z przesyłką pocztową za granicę do cichy. Niemiec rocznie 42 marek — kwartalnie 10 marek 50 fenigów — do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 45 frank. 60 cent. — kwartalnie 11 franków 40 cent.
Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”: plac Marjacki licznik 6 i 7. Telefon Nr. 171.

Rękopisów Redakcja nie zwraca

Numer „Dziennika” kosztuje we Lwowie 8 hal., na prowincji 10 hal.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie nie wyłączając niedziel i świąt o godzinie 8 rano.

Ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Marjacki 1. 6 i 7 i wszystkie Biura dzienników we Lwowie i na prowincji.
Wiedniu: pp. Haasenstein & Vogler, (Otto Maas), M. Dukes, H. Schalek, A. Oppel's Nach., Rudolf Monse i J. Danneberg; w Paryżu: C. Adam 3° rue de Varenne.
Ogłoszenia przyjmują się za upłatą 20 halery od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz i koronę.
Prywatne korespondencje 24 i nekrologi 40 halery od wiersza.
Grobnie ogłoszenia 3 halery od wyrazu. Pomieszczenia i sklepy po 2 hal. od wyrazu.

Reklamy w rubryce „Nadestane” 60 halery od wiersza.

Póki czas — do pracy!

Lwów 13 listopada.

Cała dotychczasowa akcja przedwyborcza w kraju naszym, nosi wybitnie pigmno radykalne. Ludowcy, socjaliści, stojąwszy, „skontrowani,” słowem wszystkie te frakcje, — które występują do walki pod antynarodowym hasłem rozbięcia solidarności Koła polskiego, które z analogicznych powodów nie uznają powagi komitetu centralnego — napelniają kraj od nieścisła przeszło wprawą niesłychaną, rozwijają zarówno w masach jak wsiach szaloną agitację, zwolnili niemal codziennie zgromadzenia, piorunują na „rządy” szlachty i panów, obiecują prostoduszom chłopkom i przedmieszczanom złote góry, — byle tylko wybrali posłem ich kandydata. Opcję tego we wychodniej części kraju — pomiędzy ludem ruskim — uwijają się agitatorzy w guście Budzynowskiego, którzy do wszystkich inwektiw, przez tamtych rozgłaszanych, dodają jeszcze namiętną nienawiść swoją do Polaków i zachęcają słuchaczy formalnie do krucjaty przeciw *La-chom*. Krótko mówiąc, z tej i tamtej strony Sana widzimy na całej bojowej linii gorączkową, wylewną robotę, celem pozyskania mas wyborczych dla stronnictw radykalnych.

Popatrzmyż teraz na przeciwną stronę, na obóz konserwatywny i narodowo-demokratyczny, które mają po upływie 6-8 tygodni rozegrać z radykałami wszystkich odcieni walną bitwę. Zdawaloby się, że położenie obu jest dość ułatwione, gdyż wielką, przeważającą olbrzymia większość i ludu i mieszczaństwa i inteligencji, stoi rzetelnie po stronie bądź konserwatystów, bądź demokratów narodowych — określając jaśniej, tych żywiołów patryjotycznych, rozsądnych i umiarkowanych, które uważają solidarność przyszłego Koła polskiego we Wiedniu, za pierwszy postulat skutecznej i pozytywnej dla kraju pracy poselskiej w radzie państwa. Zdawaloby się tak — powtarzamy — i zaraz dodajemy, że logicznym takiego stanu rzeczy następstwem powinna być zgodność naszym, jeszcze intensywniejsza akcja przedwyborcza ze strony obu stronnictw. Akcja, która nie tylko paraliżowałaby zakusy radykałów, ten równocześnie przygotowywał grunt dla kandydatów tych stronnictw.

Tymczasem w rzeczywistości dzieje się coś wręcz niezrozumiałego. Jak gdyby miano wynik wyborów kompletnie dla siebie zapewniony, jak gdyby chiano poprzestawać na wykrzyżach radykałów, lecz bynajmniej nie przypuszczano ewentualności ich zwycięstwa, takie bezrobocie, kwiaty osady z wszystkimi cechami apatii i gnuśności, taka ociężałość w ruchach całego aparatu przedwyborczego, widniejące niesłychanie wśród stronnictw narodowych...

Komitet centralny — nie przeczymy — robi, co może i co powinien, lecz największe jego wysiłki pójdą niezaprawdę na marne, jeżeli jego zwolennicy i reprezentanci na prowincji będą nadal siedzieć z założeniami rękami i przypatrywać się spokojnie, jak emisariusze radykałów „obrabiają” — co im sil starczy — ludność małopolską i wiejską. Pamiętać bowiem należy, że frakcje antynarodowe, acz nie połączone z sobą organicznie i wzajemnie zwalczają, w jednym jednak zgadzają się i *taćte* ramie do ramienia maszerują, tj. ku pokonaniu w kurjach IV i V, a tu i ówdzie nawet w III kurji kandydatów, czy to konserwatywnych, czy narodowo-demokratycznych. Pod tym względem istnieje w samej rzeczy „koncentracja”, która w danym razie samego Lucyfera popiera gotowa, byle z urny nie wyszedł patryjota, zwolennik solidarności Koła, itp. Mając tedy przed sobą

armię „sprzymierzoną”, należałoby nie poprzestawać na tyle zgrubnym frazesie: „jakoś to będzie”, albo: „to się zrobi w ostatniej chwili” — lecz póki czas jeszcze — a tego czasu już chyba nie wiele — zabrać się potrzeba za zdwojoną energią do zszeregowania żywiołów umiarkowanych i patryjotycznych, do godziwej agitacji pomiędzy masami wyborców, zdanych dotychczas wyłącznie na lapał przewrotów wszelakiej barwy.

Oni mają doskonałą organizację, mają liczne zastępy emisariuszy, którzy nie szczędzą ni facygi, ni gardła, aby prostoduszne rzesze wyborcze tumanie i rozwydrzać — równocześnie zaś ze strony przeciwnicy nie na widocznie ani świadomej celu organizacji na prowincji, ani agitatorów, którzyby zaraz za świeżą wyrwali chwasty i pokrzywy, przez tamtych gestu szalone... Czyżby dwór i plebania na wsi, a inteligencja w miasteczkach nie mogłyby wziąć się za ręce i w uczciwy, obywatelski sposób otwierać oczy ludności na właściwą wartość, znaczenie i cele agitacji radykałów? Czyżby nie leży w interesie kraju całego i całego społeczeństwa, aby te gwałtowne zakusy frakcji antynarodowych, przy nadchodzących wyborach najmniejszą uwienczone zostały wynikiem?

Póki czas jeszcze, odzywamy się ponownie do na tego patryjotycznego duchownictwa i ziemianstwa; porażdnie — przez Boga — bezczynność tak niesłychanie zgrubną dla kraju i nie licząc zbytnio na pomoc Opatrzności, gdyż ta dotychczasowa bierność wasza i ociężałość, gotowa naprawdę wyrazić i krajowi i sprawie narodowej nieobliczalną w przyszłości niedalekiej szkodę!

Póki czas jeszcze — przystąpicie do pracy!

Socjaliści apostołami... kultury!

Kronikarskie sprawozdanie nasze z niedzielnego zgromadzenia lwowskich socjaldemokratów, na którym przemawiał ich wódz naczelny p. Ignacy Daszyński, *ad hoc* z Krakowa przyzwany, musimy uzupełnić kilku uwagami. Przedtem jednak zaznaczamy, że kandydat socjalistów na kurję V, we Lwowie, postawiony przez zarząd partji p. Hudec — pomimo namiennej, szalonej agitacji istnego legionu agentów — ma nad wszelkie oczekiwania małe szanse wyboru. Wśród lwowskich robotników i w ogóle wyborców tej kurji znaczna część nie będzie nań głosowała, a wyborcy włościańscy już absolutnie nie! Ze terazniejszy ten kandydat socjalistyczny stoi pod każdym względem ocale niebo wyżej od osławionego Kozakiewicza, to nie ulga żadnej wątpliwości, bieda tylko w tem, że dość śmieszna jest pretensja naszych przewrotowców, iżby z powszechnego głosowania wszedł do parlamentu koniecznie socjalista albo radykał, bez względu na to, czy on się nazywa: Hudec czy Breiter. Zrobiony trzy lata temu eksperyment z wysłaniem ze Lwowa i Krakowa posłów z łona tego obozu, chyba dostatecznie otworzył oczy i inteligencji i robotnikom, że ci panowie absolutnie niczego dla państwa nie zdziałali, natomiast zaś — na wstyd i hańbę kraju — szli z wrogami tegoż, Niemcami, zawsze ręką w rękę, a w awanturach parlamentarnych po ich stronie stawali. I jeszcze jedno musimy tu stwierdzić przed tem, zanim do niedzielnego enuncjacji p. Daszyńskiego powrócimy. Oto w szeregu samych socjalistów powiadają — i słusznie całkiem — tak: „Jak to, — stańczykom, szlachetcom i w ogóle „klie” rządzący robicie zarzut ciężki, że ich komitet centralny narzuca kandydatów, a sami kułeb w kułeb tak postępujecie?” Naturalnie nikt pomiędzy nimi nie ma odwagi, wypowiedzieć to głośno, bo

by go „towarzysze” nietylko okrzykami zdradą, odstępcą, sprzedawczykiem itp., lecz w dodatku obiliwo go i pokaleczyli, a może nawet i ubili. Po cichu jednak znaczne zastępy warstw robotniczych szemrają i oburzają się na teroryzm zarządu partji i z pewnością — wobec tajemnego głosowania — głosów swoich jej kandydatowi nie oddadzą.

Po tem chwilowym zboczeniu na teren akcji przedwyborczej socjalistów we Lwowie, powracamy do p. Daszyńskiego. Przyjechał tedy z Krakowa i przywiózł ze sobą duży arsenał grzmotów i gronów batralnych na szalierzy, obłudników, oszustów itp., t. z. na ten cały olbrzymi ogół współobywateli, którzy się niechęć wprawdą do rydwanu p. Daszyńskiego i któremu Ojczyzna i Wiara miszą jest od gruszek na wierzbie, przez socjalizm ukazywanych. Ale nie dość było p. Ignacemu wynosić cały obóz narodowy, co mu tylko ślina na język przyniosła! Poszedł dalej jeszcze i — *ri-um tenentis* — wołał z patosem, że jedynymi „apostołami kultury” dla ludu są właśnie socjaliści, że walka, prowadzona przez nich od Śląska po Kolonję, to nie tylko walka o mandaty (sic!) ale o podstawy „nowej” kultury i „nowej” cywilizacji. Pan Daszyński i jego satelici w roli uprawiczy gruntu pod jakąś nową cywilizację — to zaprawdę, już szczyt bezczelnej blagi, na którą można — jak na plewę — lapać chyba tylko prostoduszny tłum robotniczy, nie zdający sobie sprawy z tego, ile kłamstwa i cynizmu mieści się w słowach przewrotnego trybuna! Gdyby go tak do muru ostro przyprzeć i zapytać, jak ta nowa jego kultura i cywilizacja wyglądać będzie, na czem ona się opiera i co społeczeństwu przyniesie zdoła, to z pewnością zbyłby śmiałego interlokutora albo stekiem zwietrzałych frazesów z dogmatyki Marxa i Lassalla, albo odpowiedziałby nowym polakiem obelg i potwarzy na swe społeczeństwo. Nie ma co mówić — piekną byłaby kultura i cywilizacja nowa, wyległa w mózgowini takiego apostoła, która on siłą, mocą, radby lud i warstwy robotnicze uszczęśliwi!

„Dzień Sienkiewiczowski.”

Będzie nim dla Warszawy dzień 22-gi grudnia b. r., ten dzień bowiem przeznaczono ostatecznie na obchód jubileuszowy wielkiego pisarza. Uroczystość rozpocznie się solennem nabożeństwem w kościele Świętokrzyskim, celebrowanem przez ks. biskupa Ruskiewicza, który — jak wiadomo — stoi na czele komitetu jubileuszowego.

Wprost z kościoła uda się jubilat do sali ratuszowej, gdzie komitet wręczy mu publicznie akt własności Obiegorka, jako zbiorowego daru od wielbicieli jego talentu, których dziełami swemi przez lat dwadzieścia kilka „krzepił na duchu.”

Przyznanie tej zasługi będzie tylko stwierdzeniem słów, w których tak pięknie i szlachetnie wyraził swój cel i dążenia autor Trylogji, gdy na ostatniej kartce „Pana Wołodyjowskiego” napisał:

„Na tem kończy się ten szereg ksiąg, pisanych w ciągu lat wielu i w trudzie niemalym — dla pokrzepienia serc.”

Jako uzupełnienie aktu darowizny, dedano będzie album z podpisami wszystkich ofiarodawców, obejmujące kilka sporych tomów, oprawionych ozdobnie w starożytnym stylu. Sam akt „kunsztownym szyfrem” z iluminacjami napisał podjął się na pergamini niepospolity w nasładowaniu średniowiecznej kaligrafji specjalista, dr. Peszke. Dokument ten pod jego piórem zyska niewątpliwie wartość pamiątkową i w wysokim stopniu artystyczną.

Wieczorem tego dnia odbędzie się we Wiel-

kim teatrze galowe przedstawienie, którego urządzaniem zajmują się delegowani przez komitet członkowie, pp.: Franciszek Eysmont, Marjan Gawalewicz, Edward Lubowski i Julian Wieniawski (Jordan). Program widowiska starano się jak najbardziej urozmaicić, ale zarazem nadać mu charakter dostrojony do uroczystej chwili i osoby jubilata.

Przedstawienie rozpocznie „Pieśń dożynkowa” utworu Piotra Maszyńskiego, a wykonana pod jego kierownictwem przez chór „Lotni” warszawskiej.

Numer drugi programu stanowić będzie część dramatyczna, którą niespodzianie uświetnił sam Sienkiewicz: zasiadł do biurka i w kilku dniach wyłożył jednoaktową komedję, pełną staropolskiego humoru i jowialności, pt. „Swaty pana Zagłoby”.

Od dawna nosił się z myślą napisania czegoś dla sceny, czegoś bardzo wesołego, pogodnego i zabawnego od początku do końca; trudno też o szczęśliwszy pomysł, jak wprowadzenie w komedję powikłanie tej klasycznej, typowej, prześwieconej w charakterystyce swojej postaci polskiego Falstaffa, który stał się najpopularniejszą figurą w nowoczesnej beletrystyce naszej.

„Swaty” odegrane będą raz tylko na przedstawieniu jubileuszowym przez artystów teatru „Rozmaitości”, z Frenkiem w roli Zagłoby, a drugi raz przez amatorów na korzyść „Domu zajęć” dla chłopców bez opieki, założonego przez ks. prałata Siemca. Jednocześnie najnowszy utwór Sienkiewicza wystawiony będzie na scenie lwowskiej i krakowskiej.

Autor zamierza z tego samego tematu wysnuć wpiętych nowell, którą pomicieć w *Słowie i Biesiadzie literackiej*, a dopiero potem pozwoli komedję swą włączyć do stałego repertuaru sceny warszawskiej.

Trzecią część widowiska jubileuszowego wypełnią żywe obrazy, mające zilustrować najważniejsze działy twórczości Sienkiewicza, z uwzględnieniem tematów najbardziej malowniczych, które się do tego nadawać będą. Wicę z nowel wybrano w klasycznym rodzaju: „Pójdmy za nim”, w ludowym — „Za chlebem”, z powieści historycznych: „Quo vadis”, „Trylogja” i „Krzyżaków”, na zakończenie zaś Apolceze, nader poetyczną, w pomyśle i układzie p. Eysmonta, który zajął się osobiście zaproszeniem kolegow-malarzy i pozyskaniem d nich szkiców do obrazów.

Pomiędzy obrazami projektowaną jest deklamacja stosownych utworów poetyckich, o których napisanie odniesiono się do najelastyczniejszych przedstawicieli poezji naszej. Jest wszelka nadzieja, że te zbiorowe głosy „braci po lutni” złożą się w piękny i podniosły akord, który doda podniosłego nastroju całemu widowisku.

Czysty dochód z przedstawienia przeznaczył komitet na fundację imienia Sienkiewicza, która utworzy kapital wsparc dla wdów i sierot o literatach przy warszawskiej Kasie literackiej.

Wiecej surowości, panie generale!

Przed kilku tygodniami prasa republikańska w stanach, sprzyjająca Mac Kinleyowi i gardlująca za jego powrotnym wyborem, przyniosła wiadomość, iż wodzowie junty powstańczej na Filipinach podpisali kapitulację bezwarunkową i złożyli ją komisarzowi Unji. Wśród podpisów miało nie brakować i podpisu Aguinolda.

Owa wiadomość pojawiła się w czasie najzawziętszej agitacji wyborczej, w chwili, gdy Bryan wspaniałą wymową i argumentami niezbitymi wykazywał następstwa szkodliwej polityki imperialistycznej. Już wtedy rozważniejsi poczytywali ową wiadomość jedynie za manewr wyborczy, mający osłabić zarzuty, stawiane przez Bryana.

Dzisiaj, gdy Mac Kinley jest pewnym, iż do roku 1905 pozostanie lokatorem Białego domu w Waszyngtonie, dzisiaj zrzuca maskę i z zacięłością zdwojoną prowadzi dalej wojnę zaborczą na Filipinach. General Mac Arthur, główny dowódca wojskami Unji na archipelagu, otrzymał z sekretariatu stanu naganę, że prowadzi wojnę zbyt opieszale, gdyż posługuje się wyrozumiałością wobec przeciwnika. Takie względy są zgola nie na miejscu wobec przeciwnika, nieuznanego za stronę wojującą. Wojnę trzeba zakończyć; w tym celu general Mac Arthur ma rozwinąć nietylko jak największą energję, lecz również nie cofać się przed środkami, choćby najsurowszymi.

Owa nagana, dana generałowi Mac Arthurovi, dowodzi, że wieść o poddaniu się Aguinolda była zwyrodniałym kłamstwem. Dalej dowodzi, że Mac Kinley nie tylko chce wytrwać na torach polityki, na które wszedł w 1898 r., lecz co więcej decyduje się na środki iście barbarzyńskie, nie mające nic wspólnego ni z tą swobodą, obiecywaną Tagalom przez konsulów amerykańskich, gdy na Filipinach powiewał sztandar hiszpański, ni z zasadami najzwyczajniejszej ludzkości.

Prasa amerykańska oburza się na bokserów chińskich, że w Paotingfu pewnej damie amerykańskiej odcięli piersi i nagą w tym stanie oprowadzali po mieście, zanim jej zadali śmierć. Żołnierze amerykańscy na Filipinach już poprzednio dopuszczali się okrucieństw gorszych, niż bokserowie chińscy. Co się będzie działo teraz, gdy nakaz popełniania okrucieństw wyjdzie z góry, już nie od oficerów, lecz od samego rządu?

Tagalowie, dzielni, inteligentny szczeplakajski, który rozwijał się szybko pod względem umysłowym i cywilizacyjnym, pomimo przeszkód, stawianych mu przez władze hiszpańskie, ci Tagalowie będą na zawsze straceni dla cywilizacji, przedstawianej im z tej strony.

Na Filipinach bowiem główną rolę odgrywają Tagalowie. Zaludniają większość wyspy Luzon, wyspy Mindoro, Marioudque i inne pomniejsze wyspy archipelagu. Jest to rasa bardzo inteligentna, jak wszyscy mieszkający, zrodzeni z szczeplów wzajemnie pokrewnych. A prztem odznaczają się łaką walecznością i takim zmysłem żołnierskim, że Amerykanie mogą ich wyniszczyć, lecz podbić nie zdołają. Unia na lata długie będzie zawiązaną w wojnę bardzo kosztowną.

Plaćć owe koszty będą synowie tych, którzy obecnie głosowali za Mac Kinleym.

A. N.

Ruch wyborczy.

Podbuż 11 listopada. W piątek na dniu 9 bm. zwołała partja moskalofilo-radykalna do Podbuża zgromadzenie. Przybył mial „otec” Dawydiak, ale nadesłał telegraficznie usprawiedliwienie, iż przybyć nie może. W zgromadzeniu wzięło udział siedmiu księży i 60 włościan. Krzepiono się nawzajem w twardem obstawianiu przy ruskim narodowo-rosyjskim sztandarze, podniecano oskarżeniami przeciw „rządom polskim” i malowaniem niebezpieczeństw mających zagrażać ruskiemu narodowi ze strony Polaków. W mowach na agitację i — tumanienie obliczonych, odznaczył się Woron, włościanin i Maciurak, ksiądz z Opaki. Ludek kiwał głowami, wierzył albo nie wierzył, ale w końcu wszyscy ślubowali sobie jednogłośnie poprzeć i wybierać tylko zwolenników ks. Dawydiaka.

Sokal 10 listopada. Cicho i głucho u nas w sprawie akcji wyborczej. Zawiał do naszego powiatu p. Korol, zawitał p. Olejnik, ale ze strony Polaków nikt nie dał znaku życia. Prezes komitetu p. Kruszewski nic nie robi, a ko-

(13)

POMYLKA

FOWIEŚĆ

PRZEZ

ANTONINĘ MATUSZEWICOWĄ.

Bo jestem niedobra, kiedy się dalać zatrzymać, wiedząc, że tam jest ktoś, który czeka na mnie tak niecierpliwie — przycisnął silniej jej rękę do swego ramienia i spojrzał na nią wymownie.

— Ale Berta uparcie oczy spuszczała ku ziemi, usteczka jej drżały nerwowo, przygryzała je chwilami, chcąc zapewne ukryć przed nim swe wzruszenie.

— Berto, co ci jest? — pierwszy raz nazwał ją po imieniu, a w głosie jego brzmiała serdeczna nuta zaniepokojenia.

Młoda kobieta utkwiła swe czarne źrenice w twarzy poety ku niej zwróconej, a dojrzawszy w jego spojrzeniu czwne uczucie, nietylko namiętności, ale i szczerzej sympatji, zdecydowała się od razu powiedzieć mu wszystko, co jej na sercu ciążyło, a potem... *voque la galere!*... niech się dzieje, co chce, a raczej to, co on zechce.

— A więc dobrze, powiem wszystko... wszystko, wszystko — mówiła pospiesznie, gorączkowo, raz pierwszy i ona dziś słowo „pan” opuszczała, zwracając się ku niemu. Zauważył to z radością, w tej chwili odczuł, że dziś opór jej miękkie, może wreszcie da się przekonać, uprosić, może...

— Niepodobna widywać się nam więcej w domu ciotki, zakazała mi przyjmować...

pana — dodała Berta po pewnem wachaniu — boi się pewnie o... nie serce, sądzi, że to pan jest przyczyną, iż do małżeństwa z baronem naklonić się nie daje...

— Ale to rzecz święta, doskonała, ten zakaz — zawolał Henryk z nietajoną radością — mam przecież nadzieję, że moja pani, — położyl nacisk na tem słowie — muszę mówić „pani”, kiedy ciągle to brzydkie, zimne, obojętne słowo „pan”, ty powtarzasz... Mam więc nadzieję, że przeciw w końcu zrozumiesz potrzebę, konieczność spotkania się u mnie. Te spacery, choćby po mało uczęszczanych ulicach, ciebie tylko skompromitować mogą, a sądzę, że pozyskawszy raz twą duszę na naszą własność, a może i serce, nie zechcesz zerwać naszej znajomości, zawiść meją... — tu się zawachła chwilę, mógł i nie chciał powiedzieć „miłości”, bo jej nie odczuwał, a nigdy nawet w najwyższym uniesieniu kłamstwem ust swych nie skalał, szczególnie jej oszukiwać nie chciał udaniem uczucia, do którego zdolnym nie był — tak, prawda Berta moja, nie zawiedziesz mych nadziei i pragnień i tak długiego oczekiwania, ciebie... Otrząsnij się raz z tych filisterskich zasad, które ci tylko życie zatrąwają, idź za głosem moim, daj się zawiść do tej krainy czarów, upojen, zachwytyw zmysłowych, które namiętność daje w stopniu silniejszym nawet, niż najidealniejsza miłość, o której ty w swej egzaltacji wiesznie marzysz. Pijmy razem z czary rozkoszy, póki oboje jesteście młodzi, żądni życia, wrażeń, zdolni odczuwać najsłodsze odcienie uniesień, które w duszach naszych drgają. Bo nie tylko droga, abymy oddając się miłości realistycznej, fizjologicznej, o duszach naszych zapominali. Nie, one muszą być związane silną nicią sympatji, muszą należeć do siebie,

dopełniać się wzajemnie, odczuwać te same pragnienia, abyśmy zupełnie szczęście w naszym upojeniu znaleźli mogli. A dusza moja lgnie do twojej, Berto, dusza moja do ciebie należy i dusza moja o tobie marzy, serca tylko na własność ofiarować ci nie mogę, bo go nie mam już dać, a ludzi ci nie chcę. Cenę za wysoko na to ciebie, twoją inteligencję, twoją szczerą życzliwość, którą dla mnie wywiesz. Wier mi, Berto, uczucie takie, jakie ja ci w zamian ofiaruję, daje więcej chwil szczęścia niż miłość uludna, trwa nieraz dłużej od niej, bo jest uczuciem wolnem, nie krepowanem, nie dźwigającym ciężkich kajdan przymusu i obowiązku.

Młoda kobieta słuchała tej całej przemowy nie przerywając słowem. Powtarzał jej w streszczeniu to, co już jej razy tyle wykladał, ale dziś nuta cyniczna namiętności nie odczuwała się takim zryciem w tem, co wypowiadał, przeciwnie drgało jakieś serdeczne uczucie podzielenia się z nią, obdarzenia jej tą rozkoszą i upojeniem, które on za szczęście poczytał, bez którego życia ziemskiego nie pojmował. W jej sercu wzbiła wielka potrzeba miłości, jakaś dziwna tęsknota za nieodczuwanemi dotąd wrazeniami dusze jej porwała, ogarniała ją szalone pragnienie pieszczoł jego i pocałunku takiego, jaki raz już na jej ustach złożył, tam, na wsi... Dreszcz ją przeszedł, zawisła silniej na jego ramieniu.

On odgadywał te walce, jaka wrzwała w jej duszy, widział w jej rozszerzonych źrenicach, jakby przestach tego, co odczuwała mimowolnie, należało z chwili korzystać, stanowiąc obietnicę wydłuzić, znał mow swego spojrzenia nad nią i arbitralnie wypowiedzianego rozkazu. Z przedmiejskich uliczek wydostał się na

czyste pole, dokola nich szeroka płaszczyna śniegiem pokryta, lśniąła łecowymi blaskami odbijających się promieni słońca w tych nagromadzonych gwiazdkach z kryształu. Berta przymknęła oczy, jak gdyby jaskrawa fala światła, która ich nagie objęła, przeraziła ją, przysunęła się bliżej do swego towarzysza, on rękę jej, którą wyciął w uścisku swej dłoni, wypuścił nagle i silnem ramieniem kibić jej kształtną obejmując, przemówił cichym, stanowczym, namiętnym głosem:

— Daj o piątą przyjdiesz do mnie. Musisz mi dać słowo, Berto, że przyjdiesz, chcę i żądam tego od ciebie, przyrzeczenie twoje mam od tak dawna, a czekać mi każesz tak długo! Gdybyś się jeszcze wachała, jutro rano z miasta wyjadę i nie zobaczymy się nigdy więcej!

— Przyjdę! — odpowiedziała cicho, prawie kornie.

— Na pewno?... słowo?

— Słowo, Henryku! — wyszeptała, rumieniąc się cała.

— Dobrze! kochana! Zobaczysz Berto, że będziesz się czuć szczęśliwszą, gdy zrzucisz z siebie ten cały balast przesądów towarzyskich, klerykalnych i wstecznych. Kobieta twego pokroju powinna zrozumieć całą małosłowność zwykłych poglądów. Zostaw to dewotkom i filistrom, którzy, nota bene, sami nie wierzą w to, co głoszą, przybierając tylko maskę cnoty dla ukrycia często niecnnych zamiarów.

Rozmawiali jeszcze dłuższą chwilę, chodząc tam i napowrót po wąskiej ścieżce w śniegu ubitej, widzieli jak w rozszerzonych źrenicach, jakby przestach tego, co odczuwała mimowolnie, należało z chwili korzystać, stanowiąc obietnicę wydłuzić, znał mow swego spojrzenia nad nią i arbitralnie wypowiedzianego rozkazu. Z przedmiejskich uliczek wydostał się na

wiązania, jakie dla niego żywiła, decydując się w końcu na krok stanowczy. Miał jej słowo, wiedział, że go nie cofnie, chciał oderwaniem jej myśli od danego mu przyrzeczenia, uspokoić jej skrupuły, przygłuszyć walkę, jaką ze sobą staczał w duszy musiał.

Ona zaś chciała odsunąć od siebie choć na chwilę wszelkie wspomnienia o tem, co przyrzekała, co dotrzymać postanowienia, przeciw idąc tu, wiedziała, że chwila stanowcza nadeszła, że wyboru nie ma, że musi zdecydować się na jedno, albo na drugie... Stało się... A jednak... jednak coś smuci się w niej, języ i płace i rwie się... a uszu jej dochodzi ciche, bolesne westchnienie innego i goni za nią smętne, wymowne spojrzenie jego mrocznych źrenic... sciga ją aż tu... aż na te pola śniegiem okryte... A w sercu jej wzbiera jakaś żalostna litosć dla odrzucanego, jakiś ślad litosny, za tem, co pozostawia za sobą... ale nie czas się cofnąć...

— Więc o piątą, pamiętaj! czekam... Nie spóźnisz się, prawda Berto? — mówi poeta, podnosząc na pożegnanie jej rękę do ust rozpalonych.

— Przyjdę! — odpowiada lakonicznie, z jakimś twardym tonem w głosie.

I ma najszczęstsze postanowienie pójść, postanowienie, którego już nikt i nic nie zmieni. Nawet te dręczące myśli, nawet te plonne obawy przyszłości... tego, co w przyszłości odczuwać będzie, tego, jak w przyszłości na barona spojrzę, jak jego powita, jak dłoń mu swoją poda... dłoń swoją... niegodną już wtedy jego czystej ręki... Wzdrygnęła się cała, skierowała swe kroki w jak najgłębsze ulice miasta, aby nie mógł myśleć, zastanawiać się.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Z Warszawy donoszą, iż ksiądz Imeretyński przed wyjazdem na urlop podpisał dekrety, zasądające czterech księży rz. kat. na kary pieniężne po 50 rubli. Są to: 1. wikariusz parafii Skempe, pow. lipnowskiego i nauczyciel religii w sem. naucz. wymsłiskiem, ks. Józef Zydaczewicz za przekroczenie rozp. b. jem. gubernatora warszawskiego z 23 czerwca 1875 roku l. 1026 o mniemaniach cudach. 2. Ks. Ludwik Krzesiński, administrator rz. kat. parafji w Tarnogórze pow. krasnowarskiego za zbieranie składek na cele pobożne — bez pozwolenia

władzy. 3. Ks. Józef Szczucki, administrator parafii Sanniki, pow. gostyńskiego za zbieranie składek na postawienie ołtarza w kościele parafialnym — bez pozwolenia władzy. 4. Ks. Antoni Chociński, wikary rz. kat. parafii w Lubartowie za działanie na szkodę prawosławia w czasie pobytu dawnego na wikariacie w Skierbieszowie pow. zamojskiego.

Znaniennym jest jeszcze wyrok następujący: 5. Józef Górski, właściciel dóbr Babianki, pow. włodawskiego skazany został na 100 rb. kary za przekroczenie rozporządzenia b. komitetu dla spraw Królestwa Polskiego o święceniu światła prawosławnych (prazdników). Oto skazany, według donosu gubernatora siedleckiego miał nie tylko nie uwalniać prawosławnych robotników w ich święta od robót u siebie w polu — ale — *(visum tenetis)* zmuszał ich sam do tego!

Jest to oczywiście w oczy uderzająca ironia, gdyż kto choć trochę zna religijne przekonania naszych właścicieli ziemskich i odwrotnie ich poznanowanie dla każdej religii i wyznania, zaś z drugiej strony tę absolutną niemożność zmuszania do czegośkolwiek prawosławnych, ten łatwo dojrzy tak w tym, jak w innych wypadkach zwykły system donosów i szikan, mający na celu poprawę ekonomicznego położenia czynowników prowincjonalnych. Jest to tak zwany w Królestwie system podatków pośrednich, egzekwowanych także pośrednią drogą donosów.

Izba sądowa.

Wiedeń 13 listopada.

(Telegram „Dziennika polskiego”).

Przed towarzyszącym sądem krajowym cywilnym odbyła się zajmująca rozprawa Jana Ilnickiego, rzekomo inżyniera z Rosji, który zaskarżył wdowę p. B., należąca do lepszego towarzystwa, o zwrot 7000 franków, powierzony jej — jak twierdzi — do przechowania. Miało się to stać w Monte Carlo. Pani B. temu zaprzecza.

Z przesłuchania świadków okazało się, że Ilnicki poznał panią B. przypadkowo w restauracji w Wiedniu, podobał się jej, zawiązał z nią stosunek i odbywał z nią, na jej koszt podróże po Europie. Następnie stosunek ten się rozwiązał, a Ilnicki pod groźbą wyjawienia całego stosunku rodzinie pani B., domagał się od niej rozmaitych kwot. Gdy próba ta się nie udała, Ilnicki uciekł się do swej skargi, ale i tu spotkał go zawód, gdyż sąd skargę odrzucił.

Kraków 13 listopada.
(81-letni oskarżony.)

81 lat liczący starzec, głuchy i siwy, Abraham Kluger, żyd. rodem z Wiśnicy, zasiadł dziś na ławie oskarżonych przed krakowskim trybunałem karnym sędziów przysięgłych. Był jeszcze drugi oskarżony, współwiny Dawid Pelzroth, starzec 89-letni, lecz ten w ciągu śledztwa zmarł, całą odpowiedzialność zostawił na barkach Klugera.

Kluger oskarżony jest o to, że wraz z nieznanymi już Pelzrothem, a za doradą Feila Lindenberga, szynkarza z Damienu pow. bocheńskiego, słuchani w starostwie bocheńskim w r. 1898 dwukrotnie jako rzekomi świadkowie ślubu, odbytego przed kilkunastu laty pomiędzy Abrahamem Goldmannem a Hindą Kanowitz, fałszywie pod przysięgą zeznawali, wskutek czego władze w błąd wprowadziły, a prawego sukcesora zmarłego później Goldmanna, małoletniego Markusa Goldmana, na utratę prawie mu się należącego spadku narazić mogli; w imieniu którego to małoletniego syna z pretensjami do spadku występuje druga żona zmarłego Goldmanna, Anna Goldmannowa. Umierający bowiem Goldmann zapisał cały swój majątek swej nieślubnej córce Marji Roth, gdy podług prawa spadek miał przypaść drugiej żonie zmarłego, Annie, a względnie jej prawemu synowi; owa Marja Roth postarała się przez posawienie 2 wymienionych fałszywych świadków o stwierdzenie legalności swego pochodzenia, a tem samem pozbawiła przynależnego spadku.

Rozprawie przewodniczył rada sądu kraj. Ursel, oskarża prokurator dr. Solak, bronią adwokaci dr. prof. Rosenblatt i Oberlander. Do rozprawy powołano dziesięciu świadków.

Przykrzy widok przedstawia na ławie oskarżonych ten 81-letni starzec, który, jeśli kiedyś zbliżył, dziś absolutnie wyniszczony wiekiem i chorobą, głuchy i trzęsący się, nie wie, o co właściwie jest oskarżony, nie rozumie aktu oskarżenia, nie słyszy pytań, siedzi na ławie, jak mumia.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

— Bank rolniczy we Lwowie. Lwów 13 listopada. (Dziś notujemy za 100 klg. loco Lwów. Waluta koronowa.) Pszenica gotowa 14 70 do 15 20, pszenica na termin 14 40 do 14 80; żyto gotowe 12 60 do 13 20, żyto na termin 12 40 do 12 60; owies obrotowy 11 80 do 12 40, owies na termin 10 80 do 11 20; jęczmień pastewny 10 40 do 11 —, jęczmień brow. 12 80 do 13 50; rzepak 26 50 do 27 —; inianka 20 — do 22 —; groch pastewny 10 50 do 11 —, groch do gotowania 15 50 do 18 —; wyka — do —; bobik 10 50 do 11 —; hreczka 13 50 do 14 50; kukurydza nowa — do —, kukurydza stara — do —; chmiel za 56 kilo 100 — do 120 —; konieczna czerwona 116 — do 130 —, konieczna biała 70 — do 130 —, konieczna szwedzka — do —, tymotka 36 — do 48 —.

Spirytus loco za 50 lit. gotowy 18 — do 18 25; paritas Tarnopol na termin 16 — do 16 75.

Uspokojenie co do pszenicy słabe, inne artykuły notują się niezmiennie, koniec w cenie się obniża.

— Praga 13 listopada. Onegdaj odbyło się tu pierwsze walne zgromadzenie nowej rafinerii ropy w Kolonie.

— Wiedeń 13 listopada. (Targ na woły.) Na wczorajszy targ sprzedano bydła rogatego na rzeź ogółem 4115 sztuk. W tem było z Galicji 459 sztuk, z Bukowiny 65 sztuk.

Przebieg targu ożywiony. Ceny podniosły się o 50 h.

Z całego spędu pozostało niesprzedanych 172 sztuk, a z tego — z Galicji i Bukowiny. Wołów sprzedano 37 sztuk po 60—67 k., 170 sztuk po 68—73 k., 147 sztuk po 74—78 k., 45 po 80—85 koron za 100 klg. metr. żywej wagi.

Buhaje podtuczone sprzedawano po 56—67 k., krowy podtuczone po 56—66 k.; bydło chude dla

masarzy po 36—56 k. za 100 klg. metr. żywej wagi.

— Wiedeń 13 listopada. (Giełda zbożowa.) (Kursa w koronach i po 50 kilogramów.) Pszenica na wiosnę od 7 93 do 7 94, na maj-czerwiec od — do —, na jesień od — do —; żyto na wiosnę od 7 67 do 7 68, na maj-czerwiec od — do —; na jesień od — do —; kukurydza na maj-czerwiec od 5 35 do 5 36, na czerwiec-lipiec od — do —, na lipiec-sierpień od — do —, na sierpień-wrzesień od — do —, na listopad od — do —; owies na wiosnę 1901 r. od 5 92 do 5 94, na maj-czerwiec od — do —, na jesień od — do —; rzepak na sierpień-wrzesień od — do —, na wrzesień-październik od — do —, na sł. czerluty od — do —; olej rzepakowy na wrzesień-grudzień od — do —. Tendencja nieco słaba.

— Budapeszt 13 listopada. (Giełda zbożowa.) (Kursa w koronach i po 50 klg.). Pszenica na kwiecień 7 66 do 7 67, na październik od — do —; żyto na kwiecień 7 23 do 7 21, na październik od — do —; owies na kwiecień 5 60 do 5 61, na październik od — do —; kukurydza na maj 1901 r. od 5 06 do 5 07, na sierpień od — do —, na październik od — do —; rzepak na wrzesień od — do —. Oferty na pszenicę dostateczne. Chęć kupna mierna. Tendencja spokojna.

— Wiedeń 13 listopada. (Giełda towarowa.) Cukier surowy od k. 25 10 do —. Tendencja słaba. Nafta galicyjska od k. 39 35 do 41 35 Tendencja silna. Spirytus od koron 43 — do —. Tendencja silniejsza.

Wojna.

(Telegram „Dziennika polskiego”).

Bruxela 13 listopada. Dr. Leyds zawiadomił rząd Francji, Belgii i Holandii, że Krüger podróżuje incognito. Przez zawiadomienie to ominięto kwestję urzędowego przyjęcia.

Krüger, przybywszy do Europy, z aktów państwowych, które wiezie z sobą, ogłosił pobudki, które skłoniły Anglię do wypowiedzenia Transwaalowi wojny. Pobudki te mają bardzo kompromitować Chamberlaina.

Powstanie Bokserów w Chinach.

(Telegramy „Dziennika polskiego”).

Berlin 13 listopada. Do Localanzenigera donoszą z Szangaju, że cesarzowa wdowa każe ścigać tych dwóch urzędników telegraficznych, którzy przetelegrafowali depeszę cesarza do hr. Waldersee, z prośbą o wysłobodzenie go z niewoli i umożliwienie powrotu do Pekinu.

Berlin 13 listopada. Podług wiadomości nadeszłych od hr. Waldersee dnia 8 b. m., powróciły oddziały niemieckie, włoskie i angielskie, które w okolicy Pekinu miały starcia ze znaczniejszymi oddziałami Bokserów. Ci ostatni ponieśli podobno znaczne straty.

Rzym 13 listopada. Wikariusz papieski w Pekinie ksiądz Favier, powołany do Rzymu z powodu zajść w Chinach, oznaczył ma wysokość kwoty, jakiej Watykan żąda za tytułu odszkodowania od Chin. Po ustanowieniu wysokości tej kwoty, Francja uproszoną zostanie o zastępstwo pretensji Watykanu.

Nowy Jork 13 listopada. Jak donoszą z Pekinu, władze chińskie są bardzo wzburzone z powodu ścięcia wyższych urzędników w Paotingu.

Londyn 13 listopada. Times donosi z Pekinu pod datą 11 bm.: Zagraniczni posłowie zgodzili się ostatecznie na następujące punkty, które mają być jeszcze zatwierdzone przez dotychczasową radę, a następnie służyć mają za podstawę do tymczasowego traktatu z Chinami: 1) Chiny mają wystawić pomnik zamordowanym posłom Kettelerowi na miejscu, gdzie zginął i wysłać jednego z książąt rodziny cesarskiej do Niemiec celem usprawiedliwienia się; 2) Chiny mają wykonać wyroki śmierci przez ścięcie na jedenastu winnych urzędnikach wyższych i książętach, których nazwiska już są znane; 3) w tych prowincjach, gdzie miały miejsce krwawe wykroczenia, mają być egzamina państwowe na 5 lat zastanowione; 4) wszyscy ci urzędnicy, co nie okazali dostatecznej energii w zwalczaniu ruchu wrogiego cudzoziemcom mają być oddaleni i ukarani. 5) Chiny mają zapłacić odszkodowanie; 6) Czungliamen ma być zniszczony, a sprawy wchodzące w jego zakres działania poruczone ministrowi spraw zagranicznych; 7) ma być umożliwione normalne porozumiewanie się z cesarzem chińskim; 8) Taku i inne forty mają być zniszczone, a import broni i materiałów wojennych zakazany; 9) mają być zaprowadzone stałe straże dla poselstw w Pekinie oraz straże, któreby zapewniały i zabezpieczyły połączenie wodne z Pekinem; 10) w całym państwie mają być przez 2 lata wywieszone proklamacje, zawierające zakaz ruchu bokserów.

Suma odszkodowania obejmuje także odszkodowanie dla tych Chińczyków, którzy ponieśli szkody z tego powodu, że pozostawali w służbie u cudzoziemców; nie obejmują ona odszkodowania dla chrześcijan Chińczyków; wogóle w całej powyższej notcie nie znajdują się słowa: „misjonarz” i „chrześcijanin.”

Londyn 13 listopada. Biuro Reutersa prosiło doniesienie Timesa o warunkach, jakie mają być przedłożone Chinom, w tym kierunku, że odszkodowania mają być przyznane poszczególnym państwom, korporacjom i osobom, każdemu z osobna, oraz, że nie wszystkie nadbrzeżne forty mają być zniszczone, lecz tylko położone w prowincji Pechili.

Proces Hilsnera.

(Telegram „Dziennika polskiego”).

Pisek 13 listopada. W procesie Hilsnera postawiono wczoraj sędziom przysięgłym trzy pytania główne, a mianowicie: 1. czy Hilsner winien jest morderstwa, popełnionego na Agnieszce Hrużówniej? 2. czy Hilsner winien jest morderstwa popełnionego na Marji Klimównie? 3. czy Hilsner winien jest oszczerstwa, popełnionego na Erbanie i Wassermanie? Dalej postawiono pytanie ewentualne, na wypadek zaprzeczenia pierwszego pytania głównego: Czy Hil-

sner ponosi współwinę zamordowania Hrużówniej. Następnie zabrał głos prokurator Malinowski i najpierw zaaopował do przyszłości, aby wydał sprawiedliwy wyrok. Zdaniem mowcy nie ulega kwestji, że Hrużównia nie umarła śmiercią naturalną, również samobójstwo zdaje się być wykluczone, a bardzo poważne poszlaki wskazują na to, że śmierć nastąpiła z obcej ręki. Za stwierdzeniem, jakoby Hrużównia zamordowana została przez krewnych, nie nie przemawia, przeciwnie rodzina żyła z nią w zupełnej zgodzie. Natomiast wskazuje prokurator, że ogólny glos ludu rzucił zaraz w pierwszej chwili podejrzenie na Hilsnera.

Mowca przechodzi do zeznań świadków i w szczególności wielką wagę przywiązuje do zeznań świadka Peschaka. Dalej przytacza opinie wydziału medycznego w Pradze, który uznał za rzecz możliwą, że plama na spodniach Hilsnera pochodzi z krwi. Mowca przypomina podejrzanemu zachowanie się Hilsnera, i lekko mówiono o tem morderstwie, nie mniej w czasie procesu. Dowód alibi oskarżonemu wcale się nie udało. Prokurator pozostawia ocenę sędziów przysięgłych, czy większą wagę przypisać zechcą sensacyjnym zeznaniom chłopca Prochaski, czy też świadka Langa. Jeżeli ten ostatni zeznał prawdę, to złożył tem samem stanowczy dowód winy Hilsnera. Prokurator omawia następnie zamordowanie Klimównie i również wyklucza śmierć naturalną. Z kolei przechodzi do motywów zbrodni.

Niektórzy, powiada prokurator, z lekko-myślności, inni ze złej woli rozpowszechnili pogłoskę o motywach morderstwa, którym nie należy masy tylko z trudnością opędać się mogą. Ja jestem zdania, że morderstwa te nie zostały popełnione z owych motywów, które kolportowano, a mianowicie, że żydzi potrzebują krwi chrześcijańskiej dla celów rytualnych. Mowca nie powołany do rozstrzygnięcia tej sprawy, powołuje się tylko na orzeczenie wydziału medycznego, który stwierdził, że w ciele Hrużównie nie brakło krwi i że morderstwa dopuścił się prawdopodobnie człowiek, pod względem płciowym nie normalny. Trzeba się więc przed tem orzeczeniem ciała naukowego ukończyć, a nie podtrzymywać dalej nieszczerzej, nie mającej sensu bajki. W końcu mowca raz jeszcze wezwwał przysięgłych, aby osadzili sprawę, wolni od wszelkich wpływów zewnętrznych.

Z kolei zabrał głos zastępca strony prywatnej dr. Baxa.

Pisek 13 listopada. Dr. Baxa uważa o opinie lekarskiej za fantastyczne. Pismo fakultetu medycznego miało tylko na celu sprowadzić pewne uspokojenie opinii publicznej, ażeby ona odwróciła się od motywu mord rytualnego i sprowadzona została do pobudek seksualnych. Gdyby to był rzeczywiście mord seksualny, wyglądałoby on inaczej, gdyż nie byłoby wówczas charakterystycznego ciężca na szyi... (Przewodniczący przerywając mowcy prosi, aby nie mówił o charakterystycznym ciężcu.) Baxa twierdzi, że mord popełniono w celach rytualnych, a przysięgli mogą z czystym sumieniem potwierdzić pytanie co do winy Hilsnera.

Zastępca prywatny rodziny Klimównie dr. Pevny, przytacza się do wywodów Baxy i podsuwa mordercom te same pobudki, co jego poprzednik. (I drowi Pevnemu przewodniczący kilkakrotnie przerywa.) W końcu zaleca dr. Pevny także sędziom przysięgłym potwierdzenie winy, poczem przewodniczący rozprawę odrzucił.

Pisek 13 listopada. Na początku dzisiejszej rozprawy udzielił przewodniczący nagany prawnemu zastępcy strony prywatnej, drowi Baxy, za obrazę cze kiego wydziału medycznego, której dr. Baxa dopuścił się, nazywając orzeczenie tego wydziału „fantastycznym pismem”, zawierającym same przypuszczenia. Prezydent słów tych wczoraj nie dosłyszał i dowiedział się o nich, czytając protokół.

Następnie zabrał głos obrońca oskarżonego dr. Aurzednick. Na początku swego *plaidoyer* powiedział, że sądził, iż po rozstrzygnięciu trybunału kasacyjnego i po opinii wydziału medycznego, zamknięta wszystkie głosy, jakie podniosły się przy pierwszym procesie i glosy bajki o mordach rytualnych. Niestety wczorajsza mowa dr. Baxy przekonała, że tak nie jest.

Pisek 13 listopada. W replie swej prokurator podał do wiadomości, że dziś aresztowany został świadek Wilhelm Czervinka, który innego świadka usiłował nakłonić do fałszywych zeznań na niekorzyść Hilsnera.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Z sejmu węgierskiego.

Budapeszt 13 listopada. W dyskusji nad deklaracją arekscją Franciszka Ferdynanda, po Szilagim zabrał głos poseł Rakowski i zapowiadając dłuższą mowę, prosił, aby mu pozwolono wygłosić ją dopiero jutro. Na tem posiedzenie sejmu zamknięto.

Budapeszt 13 listopada. W komisji finansowej oświadczył minister skarbu w sprawie regulacji waluty, że dopiero, gdy pieniądze papierowe w swojej pełnej sumie zostaną sporządzone, będzie rząd w stanie znieść w pewnym terminie wartość płatniczą kursujących obecnie not państwowych. Dopiero wówczas będzie możliwe, przedłożyć ciałom ustawodawczym przedłożenie, dotyczące wypłat gotówki. Zanim to jednak nastąpi, musi bank fakultatywnie przyjąć wypłatę w złocie. Stadium, w którym się sprawa znajduje, nie daje żadnego powodu do obaw, gdyż u wszystkich kompetentnych czynników jest widoczny poważny zamiar, sprowadzić jak najlepsze rozwiązanie tej poważnej kwestji. Powodu odroczenia reformy waluty należy szukać w stosunkach, jakie nastąpiły w Austrii w sprawie austriackiego podatku rentowego. Rokowania są w toku i minister nie traci nadziei, że uda się rozstrzygnąć tę kwestję na podstawie sprawiedliwości. Rząd będzie się starał podnieść o ile możności obrót metalu, to bowiem stanowi podstawowy warunek regulacji waluty.

Następnie przyjęła komisja w ogólności preliminarz ministerstwa skarbu.

Budapeszt 13 listopada. Sejm węgierski po dłuższej rozprawie szczegółowej znacznej większości głosów przyjął projekt dotyczący zaintrygowania deklaracji areksc. Franciszka Ferdynanda.

Sankeja cesarska.

Wiedeń 13 listopada. Wiener Ztg. ogłasza sankcję cesarską dla uchwalonego przez sejm galicyjski projektu ustawy, dotyczącej regulacji potoku Przegnojówka i jego dopływów.

Ruch wyborczy.

Lubiana 13 listopada. Zgromadzenie wyborcze, odbyte tu onegdaj, uchwaliło jednoznacznie kandydaturę Ferjaneczica, który w dłuższej mowie kandydackiej oświadczył się za wspólną akcją z Czechami, ale bardzo stanowczo przeciw obstrukcji.

Praga 13 listopada. Dr. Kramarz zmienił swój okręg wyborczy i nie będzie kandydował z okręgu kurji wiejskiej w Jicinie, lecz z kurji miejskiej w Taborze. Powodem tego jest fakt, iż wyborcy kurji wiejskiej w Jicinie uchwalił rezolucję, w której orzekł, iż glosować będą tylko na takiego kandydata, który nie tylko przeciw teraźniejszemu rządowi, ale także przeciw każdemu następnemu prowadzić będzie obstrukcję. Rezolucja ta znieśliła dra Kramarza do szukania dla siebie innego okręgu wyborczego.

Wiedeń 13 listopada. Dzienniki donoszą z Pilzna, że z okazji socjalistycznego zgromadzenia przedwyborczego, przyszło między socjalistami a narodowcami czeskim do dzikiej bójki, przyczem w tokału pogruchotano stolki i powybijano okna. Policji udało się dopiero po wielkich wysiłkach wypchnąć ze sali tłum, który następnie udał się na rynek, gdzie go rozprószyła zandarmierja.

Iglawa 13 listopada. Przed wyborcami stanął oneg. były poseł i przewodca liberałów niemieckich dr. Gross. W mowie swej jako wielkie zwycięstwo liberałów przytoczył fakt zniesienia rozporządzeń językowych. Chwalcąc się, że liberał szli na czele obstrukcji. Dalej rzekł, iż w czasach gab. hr. Clary'ego zdawało się, że rząd pójdzie dalej drogą, przychylną dla Niemiec; rozpoczął od zniesienia rozporządzeń językowych, ale niestety większość gabinetu ten obalała.

Po krótkim epizodzie gabinetu p. Witteka, przyszedł gabinet Koerber-Rezek, który rozpoczął rządzić przeciw Niemcom. W ostrych słowach wystąpił dr. Gross przeciw p. Koerberowi i podniósł, iż zainicjowane kilkakrotnie przez niego konferencje czesko-niemieckie dlatego się nie udały, że rząd nie zdobył się na odwagę i nie powiedział Czechom, iż nadal żadnych koncesyj robić im nie może. Wskutek tego zdania Czechów rosły niemożliwość.

Niemcy postawili żądanie uznania języka niemieckiego za język państwowy i od tego żądania nie odstąpią. Czechom wcale nie chodzi o kwestję językową, lecz o uznanie ich państwowego prawa czeskiego.

Dziś większość rozbiła i to drugie ważne zwycięstwo niemieckie. Mowca nie sądzi, aby w nowym parlancie dawna większość znowu skleić się mogła. Katolickie stronnictwo ludowe liczyć się musi z opinią wyborców, a Polacy, którzy wyciągali Czechom kasztany z pieca, żadnej z tego nie mając korzyści, również nie pójdą na lep Czechów, gdyż nie lubią nie robić za darmo.

Mowca nie jest pewny, czy przyszedł parlament okaże się zdolny do pracy, lecz sądzi, że rząd dobrze zrobił, iż przedsięwziął jeszcze jedną próbę, choćby ze względu na to, że wskutek nieczyności parlamentu, Węgrzy coraz więcej nas gnioła.

Sprawę kolei bośniackich uważa mowca za zupełną porażkę Niemców.

Gdy skończył, jeden z zebranych uczynił wniosek o wyrażenie mowcy wotum zaufania i postawienie ponownie jego kandydatury.

Do wniosku tego zabrał głos reprezentant stronnictwa niemiecko-narodowego i oświadczył, iż jakkolwiek niemiecy narodowy, trzymając się kompromisu, glosować będą za kandydaturą p. Grossa, to jednak zaufania dlań wotować nie będą.

I w istocie przy głosowaniu zaszedł fakt dotychczas nie widziany, iż wotum zaufania p. Grossowi uchwalono wszystkim głosami przeciw 18 glosom niemieckich narodowców, a postawienie kandydatury jego uchwalono jednoznacznie.

Zamknięcie wystawy paryskiej.

Paryż 13 listopada. Wczoraj zamknięto galerię w pałacu wystawowym. Wczorajem oświetlono po raz ostatni pałac wodny, potem o g. 11 wieczorem zamknięto wystawę przy udziale bardzo małej liczby publiczności.

Z parlamentu francuskiego.

Paryż 13 listopada. Izba uchwaliła jednoznacznie wyrazić wszystkim, którzy urządzali i współpracowali przy wystawie, gratulację w imieniu izby. Następnie 395 głosami przeciwko 154 uchwalono 4 razy na tydzień odbywać posiedzenia przedpołudniem i popołudniem: przedpołudniem dla obrad nad budżetem, a popołudniem dla dyskusji nad projektami reform. Oprócz tego przeznaczono każdy piątek na debaty nad interpelacjami.

Aresztowanie.

Wiedeń 13 listopada. Na rekwizycję sądu krajowego we Lwowie, aresztowano tu Stanisława Korwin Sarneckiego, byłego właściciela dóbr w pow. żółkiewskim. Oskarżony jest o udaremnienie egzekucji sądowej.

Dżuma.

Berlin 13 listopada. Biuro Wolfa donosi z Aleksandrii pod datą 11 bm., że stwierdzono tam nowe wypadki dżumy.

Katastrofa kolejowa.

Krefeld 13 listopada. Przy budowie linii kolejowej Kaldenkirchen-Bruggau wykoili się wczoraj pociąg robotniczy, przyczem 6 robotników poniosło śmierć, a wielu doznało ciężkich obrażeń.

Wiedeń 13 listopada. Z powodu fałszywego ustawienia zwrotnicy na stacji kolei Ernsdorf (Jaworze) wykoili się pociąg, który wczoraj o godzinie 6:21 minut rano wyjechał z Bielska do Kojetina. Jeden konduktor i dwaj podróżni odnieśli lekkie rany.

Budapeszt 13 listopada. Między ks. Gezy Odessalchi a hr. Aladarem Schechenyi odbył się w niewiadomych powodów pojedynk na szable, przyczem jako warunek postawioną została niezdolność do dalszej walki. Schechenyi otrzymał ciężką ranę w prawe ramię.

Londyn 13 listopada. Okręt „Angelo” w drodze do Christjanji na południe od Witemsea zderzył się z drugim okrętem i odniósł znaczne uszkodzenia. 84 pasażerów ocalono.

Londyn 13 listopada. Jak donoszą poranne dzienniki, parlament będzie zwołany na 3 grudnia.

Pilzn 13 listopada. Wczorajszy wiec, zwołany przez Towarzystwo „Pokrok” rozbił narodowi socjaliści. przyszło do awantur, powybijano szyby: komisarz rozwiązał zgromadzenie.

Ostatnie wiadomości i rozmaitości.

Tyfus. Do wczoraj przybyły 2 wypadki, a to: przy ul. Sobieskiego 1. 34 jeden wypadek, drugi zaś przy ul. Czarnieckiego 1. 26, gdzie zachorował uczeń szkoły przemysłowej. Prócz tych, wypadki sporadyczne wydarzyły się: przy ul. Krasińskich 1. 20, przy ul. Karola Ludwika 5, oraz przy ul. Słodowej bocznej 1. 8. Prócz tego zaszedł jeden wypadek u żołnierza, oraz u jednej osoby z poza Lwowa. Na ogół, wszystkich wypadków, tak epidemicznych, jak i sporadycznych tyfusu we Lwowie, od 19 października po 10 bm. było 105. W barakach dziś znajduje się 36 osób, przyjęto bowiem kilkunastu chorych ze szpitala.

Pogrzeb. W poniedziałek odbył się w Uhercach Niezabitowskich pogrzeb sp. Włodzimierza Niezabitowskiego. Oprócz bliższej i dalszej rodziny: hr. Badenich, Skrzyńskich, Kwilekich, Lekczyńskich, Borkowskich i wielu innych, uczestniczyli w oddaniu ostatniej posługi zasłużonemu obywatelowi członkowie reprezentacji powiatu gródeckiego, którego zmarły był przez długie lata marszałkiem; dalej deputacje ins tyucji, w których brał czynny udział, wójtowie wszystkich niemal gmin powiatu, oraz reprezentanci władz rządowych i autonomicznych, a wreszcie posłowie i liczne duchowieństwo obu obrządków katolickich. Przybyli również liczne tłumy ludności okolicznej. Stosownie do życzenia zmarłego nie było żadnych przemówień nad grobem.

Hojna ofiara. Ks. dr. Jan Grobelski, kanonik stanisławowski, ofiarował 2000 koron na budowę domu dla ruskiej bursy Towarzystwa pedagogicznego w Stanisławowie.

Wiadomości giełdowe.

Wiedeń 13 listopada. Zamknięcie giełdy godz. z m. 30. Akcje austr. Zakł. kredyt. 663 50, Akcje węg. Zakł. kred. 670 —, Akcje Anglobanku 272 50, Akcje Unionbanku 545 —, Akcje Laenderbanku 413 —, Akcje Bankvereinu 471 —, Akcje Bodenredit 878 —, Akcje gal. Banku hipotecznego 635 —, Akcje kolei państw. 661 50, Akcje kolei połdn. 118 50, Akcje tramw. lit. a) 254 50, lit. b) 249 —, Akcje kol. Elbethal 474 —, Akcje kol. Polańczyk —, Akcje kol. Czerniowieckiej —, Akcje Alpinu 431 —, Akcje Huna Murani 489 —, Akcje praskiego Tow. żel. 1705 —, tow. —, Akcje fabryki broni 280 —, Akcje tureckie tytoniowe 285 —, Oblig. węg. ind. 91 20, Renta austro-węg. 98 —, Austr. renta koron. 98 50, Węgierska renta koronowa 90 35, 56 l. 92 —, Węg. kred. ziem. 91 20, 4 proc. listy Banku kraj. 120 —, 4 i pół proc. listy Banku kraj. 98 50, 4 proc. listy Banku hipot. 98 50, 4 i pół proc. listy Banku hipot. 98 50, 5 proc. listy Banku hipot. 109 50, 4 proc. Gal. oblig. kraj. 95 60, 4 proc. Gal. poz. kraj. z roku 1893 92 —, 4 proc. pożyczka m. Lwowa 88 —, Losy tureckie 106 —, Marki 117 70, Ruble 254 25.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 13 listopada 1900 r.

HOTEL EUROPEJSKI. Ks. Puzyrzyna z Piadyki. Hr. J. Weisenhof z Rustiej wsi. Hr. E. Dębicki z Jaworowa. Br. L. Bruckmann z Monasterzysk. Hr. A. Starzyński z Dąbrowki. Hr. J. Moszyński z Warszawy. W. Jankowski z Genewy. A. Priwoznik z Budapesztu. E. Baczynski z Wiednia. R. Poltowowski z Koropec. J. Krzyżanowski z Hulca. K. Romański z Uhladow. W. Kozłowski z Nizankow. Dr. J. Wilusz z Jasła. A. Stankiewicz z Wolicy. M. Ostheim ze Stanisławowa. A. Koch z Linczu. S. Chomicki z Tarnopola. J. Just z Wiednia. T. Gulkowski z Krakowa. W. Müller z Czerniowiec. O. Howelka z Pragi.

Nadesłane.

Kapiele w świetle elektrycznym

Doniesienia rozmaite

po 1 1/2 centa od wyrazu.

3 pokoje z kuchnią w ofiarnych na 2-gim piętrze zaraz do wynajęcia Akademicka 10.

Platy wyładowane, zaproszenia, karty, listy, kalendarze, wykonywane po niskich cenach, skład artystyczny. Autent. Przy ciekawość w Lwowie, ul. Lindera 4.

Pona francuska superiorem jest zaraz do umieszczenia przez biuro Zgórskiej, Lwów, ul. Czerwona 7. 759

Posławskiego 4. Do wynajęcia zaraz 6 pokoi z przedpokojem, balkonem, łazienką, pokojem dla służki, 2 spiżarnie, kuchnia z wodociągami. 757

Herbatę z „Raczką“ po cenach oryginalnych, gwarantujemy. Handel z. ZADURÓWICZA I SPÓŁKI Lwów. 761

Lokal frontowy na parterze, sąsiadujący z kłopotem, Sapiński 25. 763

Pr. Kozłowski, egz. masaż, wykonuje masaż hydropaty, stawów, banki, pijawki, bandaż, pielęgnuje ch. ryb, ul. Zyblikiewicza 4. Lwów 763

Młody, inteligentny człowiek, poszukuje posady jako

Administrator 2-3 towarów. Zgłoszenia: Ramul, Przemysł, resztę. 742

Nauczycielka gry na fortepianie lub na cytrze, poszukuje lek. j. Wiadomości: ul. Piekarska 17 II piętro.

PUHACZ karpacki żywy, d. uleśni, nia. Pisanie ogłoszenia z zapewnieniem ceny kupna pod „Uleśniowca“ w B-lechowie. 747

Pokój z kuchnią zaraz. Sw. Wojciecha 1. 9. 72

Parawany, ekrany i zastawy do pieców, wyroby własne, polecają Łuszczycz i Adamki Lwów, dawniej Jürgens. 758

Podłożenie czystej rasy zaraz do sprzedania. Ichniowski Batorego 6. 756

Rutynowany buchalter i korespondent języka polskiego i niemieckiego, który przez dłuższy czas pracował w Towarzystwach udziałowych, oraz w większych interesach, samodzielny pracownik, poszukuje poady. Łaskawe zgłoszenia pod „A. K. 100“ Poście resztę Kraków. Za okazaniem kwitu inserowanego. 781

Sienkiewicz tarty jubileuszowe, kołorowane, 4 rodzaje, a 6 ct. sztuka, są do nabycia u Alfreda Sohela w Myślenicach. Odsprzedającym znaczny rabat. 758

Zarząd ogrodu Siatynka, p. Drohozycz wysła za zaliczką pocztową lub koleją jabłka zimowe a 15 ct. kilo, oparkow. nie liczy się 15 ct. 731

70 ct. pół kilo KAWY niezrównanej jakości, do nabycia w handlu Leonarda Saleckiego Lwów, Batorego 2. — Filja, ul. Zielona 1. 4. — 6 kilow. wczoraj. 760 wysłać do wszystkich miejscowości 76

T. P. 66 List wysłać w poniedziałek, proszę odebrać. 764

HANDEL

St. Markiewicz

w Lwowie, w Ryńku 1 42

polca

wszelkie w zakres handlu korzennego wchodzące towary

w najprzedszyj jakości i naj

tańszej 815

PARASOLE

angielskie,

damskie i męskie od 1-50

Parasolki szkockie 3-50, Cieniutki

Blitz czysto edwabne 6-50, dzie

cinne 2-50 — ceny fabryczne.

Towar świeży nie leżały.

Górski i Szydłowski

Lwów, plac Marjety 1. 8.

Zaproszenie.

Dnia 21 listopada 1900 o godzinie 11-tej przed południem odbędzie się na podstawie § 41 statutu nadzwyczajne

Ogólne Zgromadzenie

członków Towarzystwa zaliczkowego z ograniczoną poręką w Jarosławiu

w biurze kasy zaliczkowej z następującym

Porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia.

2. Zmiana statutu.

Jżeli na to posiedzenie nie jawnie się licza członków oznaczona § 46 statutu, od gładzie się Ogólne Zgromadzenie dnia 29. listopada 1900 o godzinie 11-tej przed południem z tym samym porządkiem dziennym

Z Rady nadzorczej Towarzystwa zaliczkowego, Stowarzyszenia zarejestrowanego z ogranicz. poręką.

Jarosław dnia 10 listopada 1900.

Prezes: Ed. Mielowski, m. p. Sekretarz: Adam Terlecki, m. p.

Fabryka i skład powozów

M. MICHAŁSKI

we Lwowie, ulica św. Michała liczba 6

wykonuje i ma na składzie wszelkiego rodzaju

powozy, wózki, tarantasy i sanie.

Wyroby czysto krajowe sprzedaje pod gwarancją.

Przyjmuje wszelkie reperacje i odnowienia powozów po umiarkowanych cenach i wykonuje w jak najkrótszym czasie.

Fabryka ta odznaczona została na wystawie krajowej we Lwowie r. 1894 najwyższą nagrodą tj. dyplomem honorowym.

WODOCIĄGI i centr. ogrzewanie

urządza

Fabryka Maszyn „Perkun“

Lwów — Podzamcze, ulica św. Marcina.

BIURO TECHNICZNE dla zamówień ulica Kopernika 1. 18 parter.

Generałne zast. pstwo: Akcyjna Tow. „Hanowerskiego“ Wiedn.

Złr. 1.80

pół kilo znakomitych

OKRUCHÓW HERBAT

p. lica 761

Fryderyk Schubuth i Sp.

Lwów, Rynek 1. 45.

Handel założony w r. 1789.

LODEN SUKNA

Najmłodniejsza i najlepsza jakości

na ubrania męskie

Największy skład **Surduty zimowe.**

Czarne i granatowe **KAMGARNY**

Chevioty od 3 K. — i wyżej.

Wzory bezpłatnie.

Oddział sukna firmy **KASTNER & OEHLER, Grac.**

Otworzyłem

przy ulicy Hetmańskiej 1. 4

HANDEL WIN

herbaty, rumu, likierów i wódek.

WINA reńskie i francuskie w komisowym składzie firmy Bieda L. b. w Frankfurcie n. M. BORDEAUX.

Dobrowa WINA austriackie, węgierskie, dalmatyńskie i włoskie.

Najlepsze gatunki

HERBATY

chińskiej i rosyjskiej firmy Popow.

Prawdziwy **Jamaica Rum.**

WÓDKI z najlepszych fabryk krajowych i zagranicznych

Aljozy Jahl.
